

Demens skaber travlhed i sundhedsvæsn

Kasper Jørgensen

Demenssygdomme er associeret med 4.400 ekstra dødsfald årligt i Danmark, mere end 133.000 ekstra kontakter til praktiserende læge og 19.000 ekstra planlagte psykiatriske ambulante hospitalskontakter. Rapporten 'Sygdomsbyrden i Danmark' præsenterer en række opdaterede nøgletal om sygdomsbyrden af demens og 14 andre sygdomme set i et samfundsperspektiv.



Sundhedsstyrelsen har udgivet en opdateret rapport om sygdomsbyrden af udvalgte sygdomsgrupper i Danmark – herunder demenssygdomme.

Rapporten fokuserer på den samfundsmæssige betydning af sygdommene opgjort ved blandt andet dødelighed, indlæggelser, ambulante hospitalskontakter, kontakt til almen praksis samt samfundsmæssige omkostninger.

Resultaterne er beregnet som et årligt gennemsnit for perioden 2017-2018. For demenssygdomme er analyserne begrænset til aldersgruppen +65-årige.

4.400 ekstra dødsfald årligt



Forekomsten af demens forstået som antal eksisterende sygdomstilfælde (også kaldet prævalens) blandt +65-årige er ifølge rapporten ca. 33.000 personer fordelt på godt 20.000 kvinder og knap 13.000 mænd. Hertil kommer antallet af nye sygdomstilfælde (incidens) på ca. 7.200 personer årligt fordelt på 4.200 kvinder og 3.000 mænd.

Der er en vis social ulighed i forekomsten af demens, idet der ses 60 % flere sygdomstilfælde blandt ældre med et lavt uddannelsesniveau – defineret ved grundskole som højeste fuldførte uddannelse – sammenlignet med ældre med en videregående uddannelse.

Demens er associeret med ca. 4.400 ekstra dødsfald per år blandt +65-årige. Overdødeligheden er opgjort som forskellen mellem antal dødsfald blandt personer med demens og det gennemsnitlige antal dødsfald blandt personer i baggrundsbefolkningen uden demens, men med samme kønsfordeling, alder, uddannelsesniveau og generelle sygelighed i de to grupper.

Sammenlignet med de øvrige 14 sygdomme i rapporten er demens associeret med en relativt høj overdødelighed – kun overgået af depression og kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL).

Flere akutte hospitalskontakter

Ældre med demens har mere end 133.000 ekstra kontakter til alment praktiserende læge årligt sammenlignet med tilsvarende ældre uden demens. Det er især de ældste (+75-årige) personer med demens, der er overrepræsenteret med hensyn til konsultationer i almen praksis.

Ser man på antallet af somatiske hospitalskontakter træder et broget billede frem. Ældre med demens har mere end 41.000 færre planlagte somatiske ambulante kontakter årligt, men til gengæld godt 6.000 ekstra akutte ambulante kontakter.

Med hensyn til somatiske indlæggelser har ældre med demens ca. 1.750 færre planlagte indlæggelser, men mere end 4.850 ekstra akutte indlæggelser.

Et anderledes mønster ses for psykiatriske hospitalskontakter, hvor ældre med demens både har ca. 19.000 ekstra planlagte psykiatriske ambulante kontakter årligt og yderligere 387 ekstra akutte ambulante kontakter.

Med hensyn til psykiatriske indlæggelser har ældre med demens både ca. 200 ekstra planlagte og 440 ekstra akutte indlæggelser årligt.

Ekstra omkostninger

Ekstra omkostninger til behandling, pleje og medicin for ældre med demens opgøres til ca. 570 mio. kr. årligt, hvoraf størstedelen, 491 mio. kr., udgøres af ekstra omkostninger til hjemmehjælp. Ekstra omkostninger til medicin opgøres til knap 53 mio. kr., mens ekstra omkostninger til praksissektoren og sygehussektoren opgøres til beskedne 15,4 og 10,5 mio. kr. henholdsvis.

De nævnte omkostninger omfatter ikke udgifter til plejebolig (der er relativt høje) og heller ikke værdien af den pleje og omsorg, som mange pårørende til personer med demens yder – de såkaldte indirekte omkostninger.

Den forrige rapport om sygdomsbyrden i Danmark blev udgivet i 2015. Begge rapporter er udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet på vegne af Sundhedsstyrelsen.

Mairey SR, Rosenkilde S, Klitgaard MB, Thygesen LC, Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet. Sygdomsbyrden i Danmark - sygdomme. København; Sundhedsstyrelsen; 2022.

[Sundhedsstyrelsen](#)



Oprettet: 08. marts 2023